

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____

Chișinău

cu privire la modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 199/2014 cu privire la aprobarea
Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028)

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

I. Anexa nr.1 la Hotărîrea Guvernului nr. 199/2014 cu privire la aprobarea Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028) se modifică după cum urmează:

1. În tot textul Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028):

Cifrele „2014-2018” se substituie cu cifrele „2019-2023”.

Cuvintele „Inspectoratul Ecologic de Stat” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul pentru Protecția Mediului”.

Cuvintele „Ministerul Educației” se exclud.

Cuvintele: „grup interministerial de coordonare a implementării Strategiei; grup de coordonare.” se exclud.

Cifrele din denumirea Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028) și din tot textul se substituie cu cifrele (2014-2030)

2. Termenul "sanitație" va avea următorul cuprins:

„Sanitație” - o serie de servicii publice și acțiuni de siguranță din punct de vedere sanitaro-epidemiologic, igienic și de mediu: (a) colectarea, transportarea și epurarea apelor menajere, fecaloide (care conțin excreții umane) și a apelor pluviale, precum și (b) evacuarea și tratarea nămolului din toalete, rezervoarele septice și a stațiilor comunale de epurare a apelor uzate, în scopul reducerii poluării chimice și a răspândirii microbilor și menținerea unui mediu sănătos și durabil”.

3. Capitolul IV:

Punctul 2) *Obiectivul general*, litera c) va avea următorul cuprins:

c) «atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD 6.1 și 6.2) pînă în 2030».

litera d) se exclude:

Punctul 3) *Obiective specifice* va avea următorul cuprins:

„1) *Îmbunătățirea managementului serviciilor publice de alimentare cu apă și sanitație*

Autoritățile publice locale au competența exclusivă privind înființarea, organizarea, gestiunea și monitorizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și crearea.

administrarea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciului, proprietatea unităților administrativ-teritoriale.

Sectorul alimentare cu apă și sanitație a suferit transformări în ultimii ani, activități care au pus bazele unui nou sistem organizatoric, creîndu-se, astfel, premisele dezvoltării infrastructurii și creșterii calității serviciilor.

Regionalizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, care sunt fragmentate și dispersate la moment, reprezintă elementul cheie al politicii de dezvoltare a sectorului. Prin regionalizare se urmărește trecerea de la un număr mare de furnizori de servicii de o calitate scăzută la un număr limitat de operatori puternici, capabili să furnizeze servicii durabile la tarife acceptabile, care vor asigura recuperarea costurilor de investiții și dezvoltarea ulterioară a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare.

Regionalizarea are la bază cooperarea intercomunitară, prin care autoritățile administrației publice locale se asociază și cooperează în scopul organizării și gestiunii în comun a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare pentru a obține venituri economice ("economii de scară") și o utilizare mai rațională a resurselor limitate de apă, resurselor umane (de personal), materiale, tehnice și de investiții.

Pînă în prezent, regionalizarea a demarat în limitele administrative ale raionului și a fost condusă de cel mai mare operator de alimentare cu apă și de canalizare din raion, care și-a extins zona de operare către alte unități administrativ-teritoriale. Ca rezultat, s-au format 8 operatori regionali, la care se adaugă operatorul din municipiul Chișinău. Celelalte raioane sunt în diferite stadii de implementare.

Pentru o bună parte din raioanele țării sunt necesare campanii de informare a autorităților publice locale privind aplicarea principiului de regionalizare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în scopul creării operatorilor puternici din punct de vedere tehnic și economic, capabili să implementeze proiecte mari de investiții și să îmbunătățească calitatea serviciilor acordate consumatorilor.

2) Planificarea și dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în vederea creșterii nivelului accesului populației la servicii de calitate înaltă

Responsabilitatea realizării investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și sanitație revine autorităților publice locale, care vor lua toate măsurile necesare pentru modernizarea, optimizarea și dezvoltarea infrastructurii locale și îmbunătățirea fiabilității furnizării și calității serviciilor publice de alimentare cu apă și sanitație.

Avînd în vedere capacitatea financiară redusă a acestora este necesar să se realizeze o planificare riguroasă a acestor investiții pe termen mediu și lung (Planuri de alimentare cu apă și sanitație – „Master Plan”) și să se elaboreze programe de investiții pe termen scurt și mediu, coordonate cu planurile de urbanism și amenajare a teritoriului, strategiile de dezvoltare socio-economice, în conformitate cu procesul bugetar și normativ, precum și cu obligațiile internaționale ale Republicii Moldova în domeniul alimentării cu apă și sanitației, protecției mediului, etc.

Se vor promova sistemele integrate/centralizate de alimentare cu apă și de canalizare într-o abordare raională/regională, în scopul de a optimiza costurile de investiții și cele de operare induse de asemenea investiții. Pentru a realiza acest lucru, unitățile administrativ-teritoriale se vor grupa și vor dezvolta un program de investiții comun, pe termen lung, pentru dezvoltarea sectorului de alimentare cu apă și sanitație.

Proiectele regionale se vor adresa inițial nevoilor din sectorul de alimentare cu apă și sanitație din aglomerările urbane, acolo unde impactul asupra mediului este de obicei mai mare și unde populația beneficiară este mai numeroasă.

Ținta pentru perioada 2019-2023 ani este de a atinge o acoperire cu infrastructură de alimentare cu apă și de canalizare/sanitație pentru 30% din populația neconectată din zonele urbane și 20-25% din populația neconectată din zonele rurale.

3) Armonizarea politicii și legislației naționale în sectorul de alimentare cu apă și sanitație în conformitate cu standardele comunitare și angajamentele internaționale

Se vor iniția măsuri de îmbunătățire, revizuire și reglementare a cadrului legal pentru activitatea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare prin introducerea unor principii europene de management, consolidarea responsabilităților autorităților publice locale și centrale în vederea asigurării unor servicii publice de calitate.

Problemele existente în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare necesită soluții urgente și elaborarea regulilor și măsurilor pentru îmbunătățirea acestora prin:

a) elaborarea și/sau revizuirea actelor normative și de reglementare pentru armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, asigurarea respectării altor obligații internaționale ale țării (inclusiv Agenda 2030 la Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 6 și Acordul privind climatul de la Paris);

b) modificări legislative în vederea implementării politicii de regionalizare a sectorului, astfel încât asociațiile unităților administrativ-teritoriale și operatorii regionali să fie constituiți, să-și poată desfășura activitatea în baza unor proceduri simple și unitare, atât din punct de vedere instituțional, cât și al modului de delegare a gestiunii serviciului și a competențelor cu care asociațiile au fost împuternicite.

c) dezvoltarea instrumentelor economice pentru gestionarea și susținerea obiectivelor documentelor de politici din sectorul alimentare cu apă și sanitație și sprijinul social acordat grupurilor vulnerabile și marginalizate de consumatori pentru a asigura accesul echitabil la apă potabilă sigură și accesibilă după preț ca drept fundamental al omului;

d) aplicarea principiilor "poluatorul plătește" și "utilizatorul plătește" pentru protejarea ecosistemelor naturale, a resurselor de apă și a sănătății publice".

4. Capitolul V:

Punctul 1:

Textul „Este necesară înființarea unui organism de reglementare a serviciilor publice de alimentare cu apă și sanitație în cadrul ANRE, prin extinderea domeniului de activitate al acestei autorități, cu următoarele atribuții:” se substituie cu textul: „ANRE va avea următoarele atribuții:”

După litera c) se completează o literă nouă d) cu următorul conținut:

„d) efectuarea controalelor în scopul monitorizării și verificării activității operatorilor în scopul asigurării respectării legislației existente din domeniul reglementării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare.”

Din textul „Va fi stimulat un management comunitar reprezentat de asociațiile consumatorilor de apă din mediul rural, inițiate de proiectul ApaSan, pentru satele care nu au un număr critic de beneficiari.

care să permită recuperarea costurilor unui sistem centralizat sau care nu pot fi conectați la un sistem de alimentare cu apă regional” se exclud cuvintele „inițiate de proiectul ApaSan”.

Punctul 2:

Textul ”O estimare a infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație include următoarele acțiuni:

apă potabilă 2018 – a) conectarea a 61957 persoane noi; b) reabilitarea unui număr de 42 stații de tratare a apei în scopul potabilizării; c) construirea a 9 stații noi de tratare a apei; d) reabilitarea a 890 km rețea; e) construirea a 508 km de rețea nouă;

apă uzată 2018 – a) conectarea a 101077 persoane noi; b) reabilitarea unui număr de 29 stații de epurare a apei uzate; c) construirea a 20 stații noi de epurare a apei; d) reabilitarea a 511 km de rețea de canalizare; e) construirea a 566 km de rețea de canalizare nouă;” se exclude.

Litera b) din textul „La stabilirea priorităților pentru îmbunătățirea infrastructurii se vor lua în calcul comunitățile din zona acoperită de planuri de alimentare cu apă și sanitație. Criteriile de prioritarizare vor include:” va avea următorul conținut:

„atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă în domeniul alimentării cu apă și sanitație”.

Textul „Infrastructura de alimentare cu apă se va planifica pe baza necesarului de apă, a tendințelor și proiecțiilor, astfel:

zonele urbane – 160 l/om/zi debit total necesar și respectiv 280 l/om/zi debit maxim zilnic;

zonele rurale – 50 l/om/zi debit total necesar și respectiv 181 l/om/zi debit maxim zilnic.

Infrastructura de apă uzată în sistem centralizat se va planifica pe baza următoarelor criterii pentru stabilirea debitelor și încărcărilor:

volumul de apă uzată menajeră pentru localitățile ≤ 10.000 echivalent-locuitor: 135 l/om/zi pentru zonele urbane și 75 l/om/zi pentru zonele rurale;

volumul de apă uzată menajeră pentru localitățile > 10000 echivalent- locuitor: 160 l/om/zi;

factorul de restituție a apei uzate menajere, exprimat ca raport între consumul de apă și producția de apă uzată: 100%;

coeficientul maxim de variație, definit ca raportul dintre debitul zilnic și debitul maxim orar: 1/10.”

va avea următorul conținut:

„Infrastructura centralizată de alimentare cu apă și de canalizare pentru zonele urbane și rurale (totalul necesar și consumul zilnic maxim de apă și volumul de deversare a apelor reziduale) va fi planificată pe baza cererii de apă obținute din rezultatele de calcul din Studiul de fezabilitate.

Calcululele trebuie efectuate pe baza actelor normative aprobate de autoritatea administrației publice centrale responsabilă de domeniul proiectare și construcție. Varianta optimă a soluțiilor propuse pentru dezvoltarea infrastructurii este determinată de cea mai mică valoare a costurilor și costuri reduse, luând în considerare costurile resurselor materiale, costul forței de muncă, energia electrică și combustibil și posibilitatea reducerii acestora atât în timpul construcției, cât și în timpul perioadei de funcționare. Calculul tuturor costurilor pentru crearea și funcționarea sistemelor ar trebui să se bazeze pe consecințele probabile ale impactului sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare asupra mediului și duratei de viață a infrastructurii”.

Punctul 3 va avea următorul conținut:

„Condiția principală pentru îmbunătățirea organizării serviciilor publice este scara eficace din punct de vedere economic a activităților operatorului, luând în considerare sursele existente de

alimentare cu apă, infrastructura de alimentare cu apă și canalizare, instalațiile de sanitație și diviziunea administrativ-teritorială a țării.

În acest fel, se presupune că se vor crea companii "regionale" (intercomunale), fiecare dintre acestea furnizînd/presînd servicii de alimentare cu apă și de canalizare pentru cel puțin 100 000 de locuitori. Zonele optime de servicii pentru astfel de operatori vor fi determinate ținînd seama de metodologia stabilită pentru determinarea "aglomerărilor" și a zonelor sensibile corespunzătoare, precum și de faptul că, din punct de vedere istoric, în Republica Moldova, serviciile de alimentare cu apă și de canalizare sunt integrate pe verticală (adică, furnizate de același operator).

În același timp, activitățile companiilor regionale pot fi completate de alte forme de gestiune sau operatori privați mici, care operează în cadrul modelului de parteneriat public-privat și altele.

"Regionalizarea" serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare se va desfășura în principal pe baza și cu ajutorul stimulentei economice și fiscale, cu excepția cazurilor în care "regionalizarea" este o necesitate imperioasă cauzată de prezența unei singure surse de alimentare cu apă sau a tehnologiilor specifice ale sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, sau alte motive temeinice.

Pentru implementarea Strategiei se vor lua măsuri pregătitoare pentru realizarea "regionalizării", inclusiv: i) inventarierea și evaluarea tehnică a activelor fixe; ii) înregistrarea de stat a dreptului la proprietate la aceste fonduri; iii) crearea unui cadru normativ și de reglementare pentru delegarea gestionării fondurilor fixe operatorilor serviciului de alimentare cu apă și de canalizare; (iv) pregătirea unui pachet de acte de standard pentru acești operatori, inclusiv un set de indicatori de performanță etc.

Evaluarea activităților operatorilor va fi realizată pe baza unui sistem unic de indicatori de performanță (analiza comparativă/benchmarking) stabilit la nivel național, ținînd cont de practica internațională, în interesul autorităților publice, care delegă gestiunea serviciului, precum și informarea publicului. Guvernului Republicii Moldova cu privire la performanța operatorilor și a sectorului de alimentare cu apă și sanitație în general."

5. Capitolul VI:

Textul „Beneficiile care derivă din furnizarea serviciilor de alimentare cu apă și sanitație de bază ca, de exemplu, cele asociate atingerii Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului, sînt mari și depășesc cu mult costurile, avînd în vedere că beneficiile generate la nivel global reprezintă un raport cost/beneficiu de 7 la 1 dolari SUA” se substituie cu următorul conținut:

„Beneficiile care derivă din furnizarea serviciilor de alimentare cu apă și sanitație la nivel global reprezintă un raport cost/beneficiu de 7 la 1 dolari SUA”.

În textul „Estimarea investițiilor de capital pentru implementarea Strategiei, bazată pe un scenariu realist, indică asupra faptului că în perioada 2014-2028 sînt necesare aproximativ 705 milioane EUR (echivalente în moneda națională), din care 194 milioane EUR ar trebui investite în primii cinci ani (2014-2018)” se exclud cuvintele „din care 194 milioane EUR ar trebui investite în primii cinci ani (2014-2018)”.

În textul „Efortul privind investițiile propuse a fost estimat pe baza unor ipoteze realiste privind posibilitățile de mobilizare a fondurilor interne și externe. Acest lucru înseamnă că progresul pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului nu a fost considerat ca un criteriu primar de definire a țintelor pentru investițiile în sectorul alimentare cu apă și sanitație” se exclud cuvintele „Acest lucru înseamnă că progresul pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului nu a

fost considerat ca un criteriu primar de definire a țintelor pentru investițiile în sectorul alimentare cu apă și sanitație”.

6. La Capitolul IX alineatele 1, 2 vor avea următorul conținut:

"Această Strategie va fi pusă în aplicare în conformitate cu Planul de acțiuni prevăzut la anexă. Responsabilitatea pentru implementarea Strategiei va fi suportată de toate instituțiile specificate în Plan pentru perioada curentă, în conformitate cu competențele acestora.

Planul de acțiuni este principalul mecanism pentru punerea în aplicare a Strategiei. Acțiunile stabilite vor atinge obiectivele specifice, iar prin termenii de realizare și indicatorii fiecărei acțiuni se va verifica gradul de implementare a acțiunilor."